

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๖๐ปี มหาวิทยาลัยบูรพา
60th Anniversary
Burapha University

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

The 15th National Conference 2015
on Political Science and Public Administration

การประชุมวิชาการ
รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ

ครั้งที่
15

บทความฉบับเต็ม

โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภิวัดน์ ท้องถิ่นอภิวัดน์: นัยต่อสังคมไทย
Globalization, Regionalization and Localization: Implications for Thai Society

จัดโดย

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ได้รับทุนอุดหนุนการทำการกรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยจาก
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

3

การประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 15

โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภิวัดน์ ท้องถิ่นอภิวัดน์: นัยต่อสังคมไทย
Globalization, Regionalization and Localization: Implications for Thai Society

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๖๐ปี มหาวิทยาลัยบูรพา
60th Anniversary
Burapha University

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

การประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 15
“โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภิวัดน์ ท้องถิ่นอภิวัดน์: นัยต่อสังคมไทย”
(Globalization, Regionalization, and Localization:
Implications for Thai Society)

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

1. ศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ ภูมิณี
2. รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ สมบูรณ์
3. รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยันต์ ไชยพร
4. รองศาสตราจารย์ ดร. ธันวรัตน์ รัตนศักดิ์
5. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ สามัคคีธรรม
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหภาพร
7. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภวัฒน์กร วงศ์ชนวตุ
8. รองศาสตราจารย์ ดร. อัครกรณ์ วงศ์ปรีดี
9. รองศาสตราจารย์ ดร. โททม อารียา
10. รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยยันต์ ประดิษฐ์ศิลป์
11. รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิทย์ กังสนันท์
12. รองศาสตราจารย์มานิต สุทธสกุล
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิศาล มุกดาร์ศรี
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พจนา พิชาติปัจจา
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โพธิสว่าง
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตรี ดร. ณัฐกริช เปาอินทร์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภมิตร ปิติพัฒน์
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระ กุลสวัสดิ์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญบง ชัยเจริญวัฒน์นะ
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โอฬาร ถิ่นบางเตียว
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพีร์ อภิชาติสกุล
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกษม เพ็ญพินันท์
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รงค์ บุญสวยขวัญ
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศาสตรินทร์ ต้นสุน
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุระชัย ชูผกา

28. ร้อยตำรวจเอก ดร. วิเชียร ต้นศิริคองค
29. ดร. นิตี มณีกาญจน์
30. ดร. เก่งกิจ กิติเรียงลาภ
31. ดร. ปิยะ นาควัชร
32. ดร. วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ
33. ดร. ภัสนันท์ พ่วงเถื่อน
34. ดร. อนูรัตน์ อนันทนาศร
35. ดร. อมรทิพย์ อมราภิบาล
36. ดร. ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์
37. พันตำรวจโท ดร. ไหวพจน์ กุลาชัย
38. ดร. มาโนชญ์ อารีย์
39. ดร. จักริ ไชยพินิจ
40. ดร. ชัยณรงค์ เครือนวน
41. ดร. สกฤติ อีสริยานนท์
42. ดร. ชัยณรงค์ ศรีมันตะ
43. ดร. บุญรอด บุญเกิด
44. ดร. สกฤต อ้นมา
45. ดร. บุญเลิศ ของเพชร
46. ดร. สรชัย ศรีนิสานต์สกุล
47. ดร. สติธร รัตนธิโชติ
48. ดร. โขติสา ขาวสนิท
49. ดร. ภัทรพงษ์ รัตนเสวี
50. ดร. ภัทราวดี มากมี
51. อาจารย์พงศธร แก้วมณี
52. อาจารย์ธัญวัฒน์ กฤตยานวัช
53. อาจารย์จิรายุทธ์ สีม่วง
54. อาจารย์นพวรรณ พึ่งพา
55. นายปกรณ์ สัตยวณิช

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง กรณีศึกษา

ชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร

Guidelines for developing management to stronger communities Case

study Amphawa floating market Samutsakorn

จิริรัตน์ อินทรจ่าง¹, ชีระวัฒน์ จันทิก²

¹นักวิชาการอิสระ และอาจารย์พิเศษ สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชิวราช

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การวิจัยแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของประชาชนในชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร รวมถึงเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ ประชาชนในชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยหลักความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน ได้แก่ สถิติ t-test แบบ Independent Sample และความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และธุรกิจส่วนตัว รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน 30,001-40,000 บาท และมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง พบว่า ปัจจัยพื้นฐานของชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ในขณะที่ปัจจัยเกี่ยวกับผู้นำชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 รวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวกับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ, ชุมชนเข้มแข็ง, ชุมชนตลาดน้ำอัมพวา

Abstract

Guidelines for developing management to stronger communities Case study Amphawa floating market Samutsakorn aimed to studied the general information of the people in Amphawa floating market Samutsakorn and studied to the factors that affect the development of management strong community Case study Amphawa floating market Samutsakorn. Include studied guidelines for developing management to stronger communities Case study Amphawa floating market Samutsakorn. The population of this research was 400 people in communities Amphawa Floating Market. Samutsakorn. Using the principles of probability sampling with convenient sampling. The tool used in this research was questionnaire. The statistics used for data analysis was descriptive statistics including percentage, average, and standard deviation and statistical inference including the Independent Sample t-test and ANOVA (One-Way Analysis of Variance)

The result found that the general information of the people in Amphawa floating market Samutsakorn most was male, Aged between 31-40 years old, single, most with Private Employees. And private business The average income per month 30001-40000 baht and a bachelor's degree in education.

The factors that affect the development of management strong community found that The fundamentals of community, factors related to the participation of community members, factors

related to support from other agencies were at high level. (3.97, 3.93, 3.83) While factors such as community leaders was at highest level. (4.26)

Keywords: management, strong communities, Amphawa floating market.

ความนำ

การพัฒนาประเทศตั้งแต่เริ่มมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับแรก เมื่อ พ.ศ.2504 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาในระดับรากหญ้าโดยตลอด กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ได้ทุ่มเทงบประมาณและบุคลากรเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับเพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนระดับรากหญ้าให้มีมาตรฐานการครองชีพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ภายใต้ทิศทางการพัฒนาประเทศ เพื่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดปัญหาต่อทรัพยากรสาธารณสุขที่มีชุมชนท้องถิ่นต่างๆ พึ่งพาจัดการทรัพยากรตามวัฒนธรรมเพื่อการดำรงชีพ ในขณะที่ชุมชนท้องถิ่นต้องสูญเสียทรัพยากรซึ่งเป็นปัจจัย 4 ที่สำคัญในการดำรงชีพของคนในชุมชน และยังส่งผลถึงรากฐานทางวัฒนธรรมของชุมชน เกิดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคมขึ้น (กฤษฎา บุญชัย. 2546 : 73) แต่เมื่อเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการในทุกพื้นที่แล้วถือว่ายังน้อยมาก และการทำงานของแต่ละหน่วยงานมีมุมมองสาเหตุของปัญหาเฉพาะด้านของตน โดยประการสำคัญแนวทางแก้ไขยังเป็นในลักษณะสั่งการจากส่วนกลาง (Top-down) รวมทั้งขาดการปรึกษากำลึงกับภาคีต่างๆ ทั้งภาคเอกชนและองค์กรประชาชนทำให้การดำเนินงานบางด้านไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนที่มีความหลากหลาย อันเนื่องมาจากสภาพพื้นที่และความแตกต่างของขนบธรรมเนียมประเพณีในแต่ละภูมิภาค และส่งผลให้ประชาชนขาดจิตวิญญาณในการคิดพึ่งตนเอง ทำให้ชุมชนโดยรวมอ่อนแอลงเรื่อยๆ (อินทร พิชิตตานนท์ และเดชพล จิตยารักษ์ 2547)

จากเหตุการณ์ข้างต้นจึงส่งผลให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและการศึกษา ฉบับที่ 10 และฉบับที่ 11 มีการปรับนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ การส่งเสริมและพัฒนาด้านการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนสังคม และท้องถิ่น ด้วยการพัฒนาภูมิปัญญาไทยสู่สากล การดูแลและรักษาสุขภาพอนามัยของประชาชนและชุมชน ตลอดจนส่งเสริมการท่องเที่ยว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลเพื่อ

รองรับความต้องการในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งต่อไป ด้วยการส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนในด้านต่างๆ ทั้งในด้านทรัพยากร สินค้าเกษตรศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยแขนงต่างๆ ตลอดจนภาคการพาณิชย์ รวมถึงการค้าขายรายย่อยเศรษฐกิจนอกระบบ (Informal Economy) ให้เกิดมูลค่าเพิ่มด้วยการพัฒนาอย่างจริงจังและเป็นระบบ จะช่วยยกคุณภาพ และมาตรฐานของชุมชนได้เป็นอย่างดี (ญาณัญญา ศิริภักดิ์ธาดา, 2554)

อย่างไรก็ตามการพัฒนาการจัดการชุมชนที่ผ่านมา ยังมีปัญหาที่อาจกล่าวได้ว่าขาดการประสานเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบทั้งในด้านข้อมูล ข้อเท็จจริง บุคลากร งบประมาณ และที่สำคัญคือ การขาดความต่อเนื่องของโครงการ และการพัฒนาที่มีประชาชนอยู่บนพื้นฐานของการพัฒนา จึงต้องมีการศึกษาและปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญที่กระบวนการจัดการอันนำไปสู่ความเป็นชุมชนเข้มแข็ง (วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ, 2553) ด้วยการศึกษารวมชนที่เป็นต้นแบบที่ดี ดังชุมชนตลาดน้ำอัมพวา

สำหรับตลาดน้ำอัมพวาเป็นตลาดน้ำที่มีกิจกรรมแตกต่างจากตลาดน้ำทั่วไป ตั้งอยู่ที่ ตำบลอัมพวาอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ตลาดน้ำอัมพวาเป็นตลาดน้ำที่มีกิจกรรมทุกวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 15.00-22.00 น. วันเสาร์และวันอาทิตย์ตั้งแต่เวลา 12.00-22.00 น โดยเรียกว่า “ตลาดน้ำยามเย็น” เป็นตลาดน้ำแห่งแรกของประเทศไทยที่จัดในตอนเย็น ชาวบ้านจะเริ่มทยอยพายเรือนำสินค้าหลากหลายนานาชนิด อาทิ อาหาร ผลไม้พืชผัก ขนม ของกิน ของใช้ มาจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว หรือผู้คนที่สัญจรไปมาที่ตลาดอัมพวาทำให้ผู้สัญจรได้สัมผัสกับธรรมชาติและวิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำ ซึ่งน่าประทับใจอย่างยิ่ง นักท่องเที่ยวสามารถที่จะหาซื้ออาหารมานั่งรับประทานบริเวณริมคลองอัมพวาดัดกับตลาดน้ำ ซึ่งมีการจัดสถานที่ไว้ ทำให้มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้มีตลาดน้ำยามเย็นแล้ว นักท่องเที่ยวก็ยังสามารถพักผ่อนที่โฮมสเตย์ที่ตลาดน้ำอัมพวา หรือบริเวณใกล้ตลาดน้ำอัมพวา ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น เรียนรู้วัฒนธรรมพร้อมทั้งได้ทำกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชนด้วย (เทศบาลอำเภอ อัมพวา, 2551)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกต่างๆ ของสังคม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าข้อเท็จจริง โดยเฉพาะใน

ด้าน การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี อันเป็นกลไกสำหรับสร้างทางเลือกใน
การพัฒนาชุมชน

วัตถุประสงค์

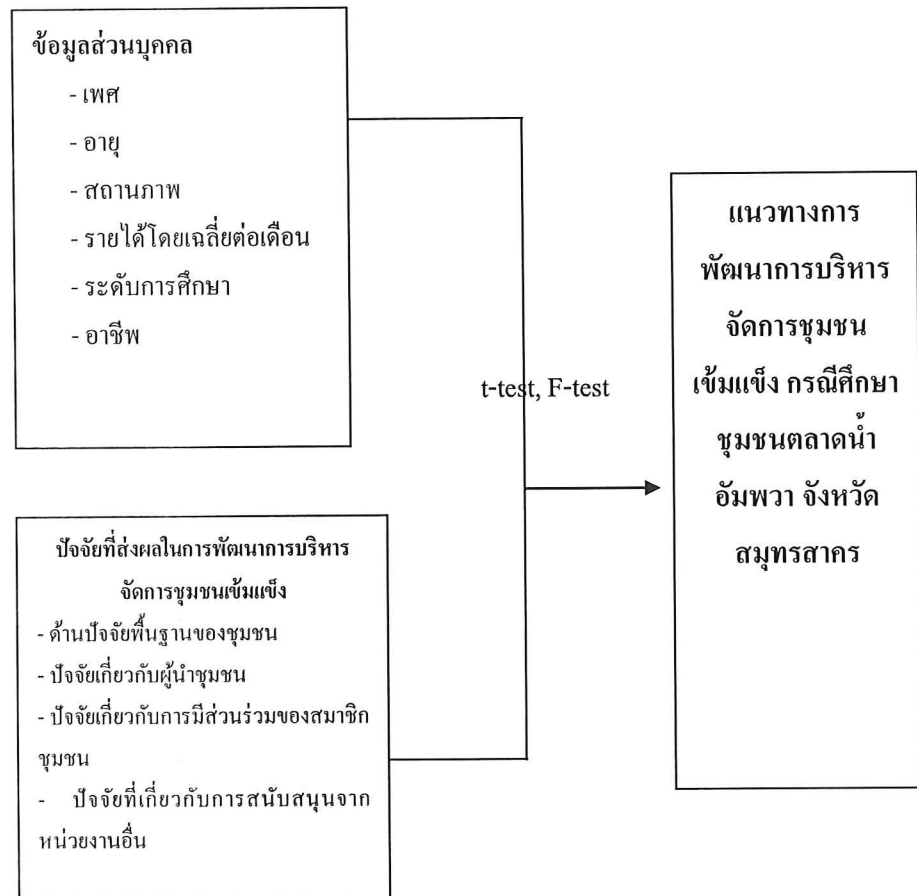
1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของประชาชนในชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง กรณีศึกษา ชุมชน
ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำ
อัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร

สมมติฐานการวิจัย

H_0 : ข้อมูลทั่วไปของประชาชนในชุมชนตลาดน้ำอัมพวาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อ
ปัจจัยการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็งไม่แตกต่างกัน

H_1 : ข้อมูลทั่วไปของประชาชนในชุมชนตลาดน้ำอัมพวาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อ
ปัจจัยการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็งแตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษานี้ ได้แก่ ชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ ชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร
จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยหลักความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ
สะดวก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ในส่วนที่ 2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน (Likert Scale) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2546) ซึ่งแต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือกตามระดับความสำคัญ 5 ระดับ

โดยที่

- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยร่างแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย (Index of Item-Objective Congruence: IOC) กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน การพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถาม ได้ค่าคะแนนมากกว่า 0.50 ทุกข้อถือว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (Try out) จำนวน 30 คนแล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบัค (Cronbarch) โดยค่าอัลฟาที่ได้ พบว่ามีค่าอัลฟา เท่ากับ 0.856 ถือว่าความเชื่อมั่นสูง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) การแจกแจงความถี่และเสนอผลเป็นค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ สถิติ t-test แบบ Independent Sample และความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541: 173-174)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และธุรกิจส่วนตัว รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน 30,001-40,000 บาท และมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง พบว่า ปัจจัยพื้นฐานของชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ในขณะที่ปัจจัยเกี่ยวกับผู้นำชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 รวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวกับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

การทดสอบสมมติฐานจากการทดสอบความแตกต่างของข้อมูลทั่วไปของประชาชนในชุมชนตลาดน้ำอัมพวา ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง แตกต่างกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการทดสอบพบว่า ค่า Sig (2-tailed) ของความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง จำแนกตาม อายุ สถานภาพ และอาชีพมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า ข้อมูลส่วนตัวด้านอายุ สถานภาพ และอาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ ค่า Sig (2-tailed) ของความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง จำแนกตามรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา มีค่าเท่ากับ

.000 และ .001 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ข้อมูลส่วนบุคคลด้านรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็งแตกต่างกัน

ตารางที่ 1 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง

ข้อมูลส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
อายุ	Between Groups	.942	3	.314	1.230	.298
	Within Groups	101.058	396	.255		
	Total	102.000	399			
สถานภาพ	Between Groups	.983	2	.492	1.932	.146
	Within Groups	101.017	397	.254		
	Total	102.000	399			
อาชีพ	Between Groups	3.827	5	.765	3.072	.010
	Within Groups	98.173	394	.249		
	Total	102.000	399			
รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน	Between Groups	6.894	6	1.149	4.748	.000
	Within Groups	95.106	393	.242		
	Total	102.000	399			
ระดับการศึกษา	Between Groups	4.577	4	1.144	4.640	.001
	Within Groups	97.423	395	.247		
	Total	102.000	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และธุรกิจส่วนตัว รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน 30,001-40,000 บาท และมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี สำหรับปัจจัยที่ส่งผลในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็งพบว่า ด้านปัจจัยพื้นฐานของชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากในชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร มีปัจจัยพื้นฐานที่คนในชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน คอยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งเป็นพลังที่ดีในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง สอดคล้องกับ วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ (2553) ศึกษาเรื่อง กระบวนการจัดการชุมชนเข้มแข็ง พบว่า การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของคนในชุมชนส่งผลต่อ การพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ Sig. .014

ในขณะที่ปัจจัยเกี่ยวกับผู้นำชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้นำของชุมชนจะต้องคอยให้ความสนับสนุนในด้านต่างๆ แก่คนในชุมชน เมื่อคนในชุมชนเสนอแนะแนวทางใดมา จะต้องช่วยอำนวยความสะดวก ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของสถานที่ในการจัดประชุม จัดกิจกรรม การสรรหางบประมาณ เป็นต้น สอดคล้องกับพระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิติปัสสิทธิกร) (2556) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามปราณ จังหวัดนครปฐม พบว่า ผู้บริหารชุมชน ผู้นำชุมชน มีบทบาทเป็นผู้ให้การส่งเสริมสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ เช่น การสนับสนุนวิทยากรให้ความรู้ การสนับสนุนงบประมาณ การสนับสนุนผลผลิตหรือผลงานที่เกิดขึ้น

และด้านปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากคนในชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร มีส่วนร่วมในการที่จะช่วยกันพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของตนเอง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรพจน์ ประชิตวัตติ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสรีราชาจังหวัดชลบุรี ที่พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมต่อกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รวมถึงด้านปัจจัยที่เกี่ยวกับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัด

สมุทรสาคร ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ หลายหน่วยงาน ที่คอยส่งเสริมในด้านต่างๆ ทำให้ชุมชนอ่าวสามารถพัฒนาชุมชนในเติบโตขึ้นมาได้อย่างรวดเร็ว

และหากพิจารณาถึงการทดสอบสมมติฐานจากการทดสอบความแตกต่างของข้อมูลทั่วไปของประชาชนในชุมชนตลาดน้ำอัมพวา ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็ง แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าในการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งนั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เนื่องจากคนในชุมชนย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจในชุมชนของตนเองมากที่สุด จึงควรที่จะรณรงค์ส่งเสริมให้ชาวบ้านได้เข้ามามีส่วนร่วม เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยที่ผู้นำชุมชนต้องคอยให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะแนวทางต่างๆ ให้แนวความคิดของคนในชุมชนสามารถนำไปใช้ได้จริง และอาจมีการจัดกิจกรรมหรืองานอบรมในรูปแบบต่างๆ ที่จะช่วยให้คนในชุมชนเข้าใจถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากับกลุ่มประชากรที่มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น ศึกษาต่อกับกลุ่มประชากรที่เป็นผู้นำชุมชน
2. ควรมีการพัฒนา รูปแบบการประชาสัมพันธ์ของชุมชนตลาดน้ำอัมพวา เพื่อเป็นแนวทางให้ชุมชนตลาดน้ำอัมพวาได้นำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติ อันทำให้การสื่อสารข้อมูลไปยังบุคคลภายนอกได้ดีมากขึ้น
3. ควรศึกษาในพื้นที่อื่นเพิ่มเติม เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบว่าแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันอย่างไร

บรรณานุกรม

- กฤษฎา บุญชัย และคณะ. (2546). คู่มือปฏิรูประบบสุขภาพ. กรุงเทพฯ : พลวัตระบบการเคลื่อนไหวด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมภาคประชาชน.
- ชูศรี วงศ์รัตน์ (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย . พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ญาณัญญา ศิริภักดิ์ธาดา. (2554). การพัฒนากลยุทธ์การตลาดเพื่อสร้างรายได้เพิ่มให้กับผู้ค้ารายย่อย เขตเทศบาลตำบลสาขลา จังหวัดนครปฐม. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- เทศบาลอำเภอ อัมพวา. (2551). จำนวนครัวเรือน และประชากร จากผลการสำรวจข้อมูล จปฐ. ปี 2551 [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก <http://cddweb.cdd.go.th/samutsongkhram/samutsongkhram/BMN51/pas5103.htm>
- พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิติปสิทธิกร). (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. ปริญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
- วรพจน์ ประชิตวัตติ. (2542). การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอศรีราชาจังหวัดชลบุรี. ภาคนิพนธ์ (รป.ม.)--มหาวิทยาลัยบูรพา,
- วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ. (2553). กระบวนการจัดการชุมชนเข้มแข็ง. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ - ปีที่ 8 ฉบับที่ 2/2553
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2546). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัท ธรรมสาร จำกัด
- อินทร พิชิตตานนท์ และเตชพล ฐิตยารักษ์. (2547). ชุมชนเข้มแข็ง : หนทางสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. วารสารเศรษฐกิจและสังคม
- Cronbach, L. J (1970). Essentials of psychological testing (3rd ed.). New York: Harper & Row